1. **Výzkumná otázka:**

V jaké podobě, jakými způsoby a v jakých situacích je konstruována romská identita v biografickém vyprávění romské středoškolačky ze sociálně vyloučené lokality v Brně?

1. Research question: In what form, in what ways and in what situations is the Roma identity constructed in the biographical narrative of a Romani high school girl from a socially excluded locality in Brno?

2. **Metodologie – Volba narativního rozhovoru:**

Cílem narativního rozhovoru je zjistit, při jakých situacích a jakým způsobem se romská středoškolačka ze sociálně vyloučené lokality obrací ke konstrukci romské identity, která by jí pomohla danou situaci nějakým způsobem uchopit. Narativní rozhovor umožňuje najít situace, které sama respondentka považuje za významné (ať už ve vztahu k výzkumníkovi či v rámci osobního přesvědčení nebo ve vztahu k současnému životu). Vyprávění těchto v současném okamžiku významných událostí a způsoby vypořádávání se s nimi v kontextu vyprávění mohou ukázat, v jaké podobě je pro romskou středoškolačku ze sociálně vyloučené lokality potřebné konstruovat romskou identitu a jak tato konstrukce závisí na kontextu situace.

2. Methodology - Choice of narrative interview and narrative analysis:

The aim of the narrative interview is to find out in what situations and in what way a Romani high school girl from a socially excluded locality turns to the construction of a Romani identity that would help her grasp the situation in some way. The narrative interview makes it possible to find situations that the respondent herself considers important (either in relation to the researcher or in the context of personal beliefs or in relation to current life). The narratives of these currently significant events and ways of dealing with them in the context of narration can show in what form it is necessary for a Romani high school girl from a socially excluded locality to construct a Romani identity and how this construction depends on the context of the situation.

3. **Cílová skupina – Zdůvodnění výběru respondentky: romská středoškolačka ze sociálně vyloučené lokality v Brně**

Na základě dlouholeté práce s romskými dětmi ze sociálně vyloučené lokality, mezi nimiž byli i žáci pokračující ve vzdělávání na střední škole, jsem dospěla k několika předpokladům, na nichž stavím také výzkumnou otázku. Prvním předpokladem je to, že dlouhodobý a intenzivní život v sociálně vyloučené lokalitě má vliv na vytváření relativně pevných sítí vztahů a významů izolovaných v dané lokalitě. Druhým předpokladem je to, že často je přestup romského žáka ze sociálně vyloučené lokality na střední školu prvním intenzivnějším pobýváním tohoto jedince mimo sociálně vyloučenou lokalitu. Je tudíž vystaven ve větší míře konfrontaci své dosavadní identity s novými vlivy či s identitou nových aktérů jeho sociálního života. Nachází se tedy v relativně nestabilním období svého života. Z těchto důvodů může být sledování biografického vyprávění romské středoškolačky ze sociálně vyloučené lokality a její využívání romské identity k vypořádávání se s konkrétními vyprávěnými situacemi důležitým ukazatelem způsobů, s jakými přistupuje k vypořádávání se se situacemi v současném životním období. Důležitý je také vztah mezi povahou dané situace a využitím konstrukce romské identity k jejímu uchopení. Součástí analýzy rozhovoru bude také pokus kategorizovat vyprávěné situace s ohledem na jejich existenciální rozměr v životě respondentky a způsob konstrukce romské identity.

Důležité je zmínit, že romská identita zde není vnímána jako nějaký stálý soubor prvků či vlastností. Jde o kategorii, jejíž význam je konstruován, dekonstruován a rekonstruován v sociálních interakcích. V tomto smyslu bude také pojímána analýza rozhovoru.

3. Target group – Rationale for the selection of the respondent: a Roma high school girl from a socially excluded locality in Brno

Based on many years of work with Roma children from socially excluded localities, including pupils continuing their education at secondary school, I came to several assumptions, on which I also base the research question. The first assumption is that long-term and intensive life in a socially excluded locality has an impact on the creation of relatively strong networks of relationships and meanings isolated in the locality. The second assumption is that often the transfer of a Roma pupil from a socially excluded locality to a secondary school is the first more intensive stay of this individual outside the socially excluded locality. She is therefore exposed to a greater extent to the confrontation of his current identity with new influences or with the identity of new actors in his social life. She is therefore in a relatively unstable period of his life. For these reasons, monitoring the biographical narrative of a Romani high school girl from a socially excluded locality and her use of Romani identity to deal with specific narrated

situations can be an important indicator of the ways in which she approaches dealing with situations in the current period of life. The relationship between the nature of the situation and the use of the construction of Roma identity to grasp it is also important. The analysis of the interview will also include an attempt to categorize the narrated situations with regard to their existential dimension in the respondent's life and the way in which the Roma identity is constructed.

It is important to mention that Roma identity is not perceived here as a permanent set of elements or characteristics. It is a category whose meaning is constructed, deconstructed and reconstructed in social interactions. In this sense, the analysis of the interview will also be considered.

Zdroje: interview s respondentkou (nahrávka a přepis), transkripční abeceda

Sources: interview with the respondent (recording and transcription), transcription alphabet

Literature:

Literatura:

Disman, M. 2002. *Jak se vyrábí sociologická znalost: Příručka pro uživatele.* Praha: Karolinum.

Dülmen, R. 2002. *Historická antropologie. Vývoj, problémy, úkoly*. Praha: Dokořán.

Glaser, B. – Strauss, A. 1967. *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. Chicago: Aldine Publishing Company.

Hrustič, T. 2010. „My nemáme rozdielov. Diskurz o etnicite a identite rómských a neromských svedkov Jehovových na východním Slovensku.“ *Romano džaniben* 1/2010.

Jurková, Z. 2004. „Romské letniční hnutí v Čechách a na Moravě: Letmý dotek tématu.“ *Romano džaniben* 2/2004.

Konopásek, Z. 1996. „Text a textualita v sociálních vědách (Část první: Teoretické motivace).“ *Biograf*, 7, 19 odst.

Konopásek, Z. 1996. „Text a textualita v sociálních vědách (Část druhá: Metodologické motivace).“ *Biograf*, 8, 31 odst.

Peregrin, J. 1999. *Význam a struktura*. Praha: OIKOYMENH.

Podolinská, T. – Hrustič, T. 2010. *Sociálna inkúzia Rómov náboženskou cestou – Boh medzibariérami*. Bytča: ÚEt SAV.

Podolinská, T. 2009. „Koho Boh? O kultúrnej aproximácii kresťanstva medzi Rómami na Slovensku.“ In: Grešková, L. (ed.), *Pastorácia Rómov (Hľadanie rómskeho Boha)*. Bratislava: Ústav pre vzťahy štátu a cirkví.